

ԵՐԶՆԿԱՅԻ ՊՕՍՊՈԱՆԵՐԸ

Իրաւ սահմանախնդրէն վեր, «Դե-
ի» դուռն դարձայր, երկրադաշտէն
մը նկարը դիտելու համար՝ որ
յոյս ընկերութիւն այս անհաշտ խոր-
հանքը ընդհատուի և Իտալական
շէնքով մը ինձ բռնու. «Փաստաւ,
որէ աւր էրը»
«Ն, դիտե՛ր ըսի, ի՞նչ զեղեցիկ է»,
որի գերմանուհիք մը համար՝ որ
պատմունքն էր ինքնին՝
բնակչութիւն, ինչպէս, արեւմաբնա-
պրկններէ իր ատուէ բերելը և Նե-
ւ ինձմէ՛ք զի Թաղելով յախառգեմ
ի ախակներուն հոր...
Յ. Ա. ՀՕՐԻՈՆ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՍԸ ԶԻՒԶԻ ՓԱՇԱՅԻ ԿԵՏ

Տեղից: Իսկայ արդ չարս ու սքը
վ պոսի երկինքէ: Իտւք դիտեմք ի՛նչ
նց աղլն մըս չուտուէր: Ի՛նչ, ի՛նչ
էր: Ստըք յայտնէ ոյլտի բլլայ:
Եւ թիւք յայտնէ ոյլտի դատէ:
Ե քայան յանկարծ լուտիւնն կը
ր երկու ձեռքը, քաց կան գոց
վ դիտելով, անկնկար, դողդոջուն,
ր ցաււորով, վրէժնորով Ե տըրու-
ներով պաշարուի:

Իտւք ի՛նչապ գո՛ն էր, մեր անկն.
ծ, ի՛նչապ ու դիտուի քաղ մը,
այ ժամանակ տըրուէն չնն բար թուր
կարգ խաբի համադրեալստով Ե ուս-
տով, ունցք վայս արծաթիայ ե-
տուողի կը քայլէին: Կնն բարի
նն մտերադոյն առցախանն ղխու-
նը դրած ի՛նչ դտւիւք, Ե երբ այդ
տախալը կը նսնիւր, կը տեսնէինք
կը իր խնուր լեթի ցանկին: Հա-
նկն Ե անուշ դիմադրեալիւն մը
նկտըմար ինկնուած խիտ դիպալ
տաղի մը մտնուրեան ներքեւ:
տեսուիւնն իայ իր կատգուտակ
ինչ աղին մէջ, զոր արնքան օղղուի
տաղիւնր այն վայրկեան կը խոտու-
ն: Ի՛նչքը չըլծուտկուած է անքմակ

ՔԵՆՐԵՕՆ "ՄԱՆՋՈՒՄԷ", Ի

ՌԻԽՏ ԺԱՊԲԷՆ

4. 5 5 5

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

५. ५१, ६१

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԸ

Ձեր ուղեր, բայց կը զգար թէ
 Կրօնըդ կը աչեմբ փաշն էր սկսած ըլ-
 կալ։ Սաւեմն օրէն կը զգատար
 մտերեմ ճակերը զգած էր ան վարձարա-
 նին ՎՊՂ, իր խոտէ՛ն աղօղալ աչեմբն
 էր մըջը, օրուն քոյրը չարժաններ
 ուղեր էր ընդօրինակէ՛ր, նշխիկ երբն
 առանց զանազանաւոր։ Հիացեր է
 անոր զառքառաշնորհուն ու զգա-
 տարմնի բուն վրայ, օգտնակցեր էր մահա-
 անոր անսկզուն կործին ու աշխատա-
 բութեան վրայ։

Ի՞նչն էր հիման օր զինքն ստիպէ
 կամօք կամօք քաղցրէն ալ արդ ողոր-
 ճալ։

Վերջը թանկ մը տեղի առած չէր։ Ընդ-
հանադարձ, իր լավատեսիկ աշխույժ-
քան իրոյ՝ Կիւսակովսկին մտնողը, Բ. Բար-
սեղեանի մը, ցոյց էր տուեր այնպիսի
վերաբերում մը գէշիկ ինքը, որուն հա-
մար այնպէր էր խախտուպատ ըլլալ աւելի
քան զգուշ անիկ։

Իր նորիկն մէջ մնած ուղի իսկ ղը-
ցումը արժանաբերիկ էր ուրիշին։

Սեղորդ տնակս ինքզինքը տ-
նաբերէ։ Չէ, իր նոր զոյգումը գէշիկ
Վերջը պատիւ չէր բերեր իրեն։ Հնար-
մէն ընկերակցութեան համար ուրիշն
արտաւանդ պատիւ ըլլար Վերջը ինքարի ու-
ժառուկին։

Ինչ էր Հերմինե իրենց երկուքին
 յճէւ, պատանաւոր ուխտաւորին մը,
 Իր այսօր կամ վաղը պարտքի եւ ինչ յա-
 ւարթութեան կար առօր եւ Սեղաթի մի-
 ճէւ, պատանաւորն աշխարհի վրէժն ու, կա-
 ցար իսպիկատութեան արտայայտու-
 թեան մը, իտրեքեքեք ինքն մը վառակա-
 յախալով, թեան մը գոկին նկատամբը
 իրցածս։

Բաւական չիտըր ըլլաւ էր Սեղաթ
 այսպիսի վրախնցով պատանաւորներէ
 անարախել հեռեւաններէ հանելու հա-
 րը։ Ինքորդ հասցեայ տամս իր նոր
 լցանքովս պախաքալիքի ու անմբռնելի
 Իւր յոյժին։

Այսպէս ծածուկ Սեղաթ, այսպէս եղ-
 աակացաւ։ Բայց ինչպե՞ս քէն առաջնաւ
 էր խորհրդածութիւններն ու եղբակա-
 յութիւնը, իր յոգեկան խորին անպ-
 ճանն պտուղը չէին այս անդալման համ-
 ար։

Այսպիսի խորհրդածութիւններուն Ռէ-
 յը տաութեանք Սեղաթ, իր ներս մտան
 Իր սենեակէն երկու, մասնաւորօրները։

Անոր զգիւթաւորեան մասին մի քանի
 քառորդ իտրաւարկութենէ ստըք, մա-
 տառաւածութիւնն մին յանկարծ։

— Գիտո՞ւ, Աքաթը, ըսաւ հիւսնդին,
 Ինքորդ Պէրտը չի տիրոջ զգիւթէ հեղեր։

Աքաթը ցնցուեցաւ։

— Ինչո՞ւ, նարոցը զգիւթը բացածս։

— Այնպէս, պատանաւորնեց իտաակիցը։

Պէրտը իր պարզեղին ուսուցիչ պիտի ը-
 լայ եղեր։ Կերեւ Պոյտիկեան ճնտառ

թր յաղորդեց քամած և առ դորձը, առե-
 լից չարաճճի մարտով մը։
 — Բախար սպիւրքը փաթթուեցաւ
 յայդ, յարեց ժողովաւորներէն միւսը
 սաստիկով և իտեղեղով խօսքերն ու
 տաղով ինկու։
 — Ի՞նչ բախ, զնեց Արքաւր զորքի՞ն
 իմանց զիտնալու իր բերնէն կ'առ բա-
 րը, Վրդը աղբէն չէր առնէր երբեք
 յարեմ։
 — Ասած չէր ուղիք, չ'իմած կ'ուղիչ,
 չ'նեց իր չարաճճի աշխարհով ինկուը,
 իրինէն աղուսքիկ աղկէն և, միտա
 րամբ չին ծաժմուտիւր։
 Արքաւր լուցը Անոր սիրտը սկսաւ
 փշին աղբով։ Այստեղ կարծեցան,
 ագտով ինկը սկսաւ կրկնապատկուիւ։
 — Ստո՛յք և ուրի՛մ, չարուց փնթ
 ն ուղեղով անդամ քո կ'ա ճառաստեղ
 ալ իր լասնը՝ Վրդը ընկուսեմբ և եր-
 ւակ Պէշուրով։
 — Կնդողներն ալ լսո՞ղն է, չկնող
 քառակուսիքը, ինչո՞ւ Լպիտի սպէ եր-
 ալ նմո ուր Հերթիւնն կալ։ Արդէն
 աստուածութիւնն է երբեքաւ։
 — Ինչ կ'ըլլաւ երբ, Արքաւր, փոխեց
 անկամքը իր խօսքին չկտոր։ Տաքու-
 ի՛նչն կ'սկաւ վրայ։
 — Այո՛ր, հեճեց հ'առնող տոռար ու
 չ'ընչաճառ ճարձիկ, որ չշուկ մըն էր
 առեկի։
 Աճէկ ինկու ճանգաստուցեցի չ'աղի
 ինկը աղբքը, յամանաւորներին շահխոս

քիւն, մը քնանալ ու հետաքան տեսն
 արդարի հոգեկան դրութիւնը շատ
 ւ էր։
 — Ուրեմն ասիտ երբ՝ա, մմնծեց
 ինքեիտեան, ուրեմն Վարդի եւ Դա-
 տանիտեան շատախիբեան միջեւ յա-
 ետութիւնը ըստ աւելի սերտ է,
 ինչ որ եւ ի վարեքէն Արդարեւ
 Վարդաւ խօսքը վերջացնելէ Դր խոս-
 քը կայսեր իր ուղիղը, իր քառեղը
 տողարեան չըթնեւը, որոնք սկսան
 զարկէն։
 Այսպիսի մագիթի նման բան մը քանի
 քանի խառնուեալ արեւուն մէջ և
 թեց զինքը։
 Ինչու, է, էր գիտար, բայց ներքին
 ծնեց մը վառեալք խառնաւիթ վա-
 իր դոյտթիւնէն, կը փափաքէր որ
 իր դոյտթիւն ունեցնէ ըլլաւ իր
 քանի վայր, Վարդի շատ բան կը
 բռնէր մեզը, բայց կարծես ըստպա-
 ին մտաւ մը իր աչքին կը պարկեցնէր
 երեւիլի զգարաններ, անտեսելի կը
 բռնէր ինչ ու անոր ներկայութիւնը։
 Լմ'է, Վարդը անա կը սեփնէր, կը
 անտաւ Արդարի փօտն, ուրեմն դէպ-
 քա փրկելու կանգ առնէր իր նորա-
 թից զգուհաւի կէտէ, Եւ ասիտ աչք
 ինչուսը, ապա հետագայն իսկ աւ անոր
 զգալմունց կը աստաղացնէր։ Արդարի
 զձեռն աչք տոր զգացմունք։
 Արդար իրկաւ մտածել, բայց իր

զանազան որոշ գործն առ շուտանս
 անխելուս, անկեղծաբան, որոնք
 ք կը խախտածուկն, գլխաւոր իր շահ-
 անն: Ազգայն երկրորդ տաճարեկեանս
 իր զանգ զգայ քր տաճարեկեանս:
 Եստեղեկ երկրորդ օրը, Մենեղոսն
 Մ. Յակոբեանը վազարն և ուխտաս-
 արեան շամար, ամենէն նշանաւոր
 անդադար օրը: Վերջինը ճանդի-
 ք պատարագն աւ թափարը ճանդ-
 կատարեան չէին և իր պատարա-
 լին բրիլիանտն մեղաւառանի արտա-
 թեանս, որ տեղի գտին ունեւոր Ս.
 Եստեղեկ վազար բաժին մէջ:
 Ինչ օրէն ինքն վերջը գիտնալով, որ
 ժամուան չափ ամտին կար դեռ
 թափափեանց ուկը անտարբերութեան
 ար, օգտուելով տեղիքին, անդամ
 ալ աշտելով Ազգային:
 — Այսօր լաւ եւ կրէկանս վրայ:
 — Եստեղ լաւ կը տեսնեմ զիկ:
 — Այսօր դէ՛ն չեմ, պատահաւորեմ
 չեմ:
 — Այն վիշտը ալ ճանդիւտ վաշտալ,
 ք ընտ. ինքնազապալ մտրտողութիւն:
 — Ետեղով տեղեկէք որ մեծի հետ
 զգործն ի մտանակելով, իտեղեկ. վը-
 ճ, հոգաւտն չեղաւթ մը: Ստուցիկ
 յառաջիկայ շարքին: Բնթնեմի
 ին կրթով, և ամբողջ օրը մտն անց-
 ան: Տեսուչ շարտարը և ուրիշ վար-
 դաւաններ ալ պիտի ընկերանան. դա-
 լ իտաններ խնջողք մը պիտի ոտքերն
 անդադարեմ ընուն:

(Ե Մ Ո Ր Ի Ն Ե Լ Ե Լ Ե Լ)

